

Analýza

Společně s paní učitelkou začínáme již 5. školní rok, a po čtyřletém období jsme vypracovaly nový ŠVP inspirovaný projektem „Človíček“. Využily jsme zkušeností s dosavadním ŠVP „Já a ty, to jsme my“, vyhodnotily jsme a upravily stanovené cíle a očekávané výstupy vzdělávání.

Cílem koncepce rozvoje MŠ v Nezabylicích je co nejvíce zachovávat zavedené rituály a režimové zvyklosti, což přispívá k navazování důvěry a zachovávání psychické pohody dětí, především těch nejmenších., které k nám nově nastupují. Vytváříme v MŠ vhodné podnětné, zajímavé a obsahově bohaté prostředí. Veškeré aktivity musí obsahovat prvky hry a tvořivosti, aby podněcovaly radost z učení, zájem dítěte poznávat vše nové, získávat zkušenosti, dovednosti a přispívat tím k rozvoji schopností dítěte porozumět sobě i světu, který jej obklopuje. Zaměřujeme se na co nejvíce stráveného času venku na školní zahradě, pobyt na dětském hřišti, na výpravy na louku, do lesa, na činnosti, při kterých mohou děti samostatně bádát a tvořit.

Další z priorit je pěstování dobrých, přátelských vztahů. Důvěra a vzájemná pomoc mezi vedením MŠ, zaměstnanci MŠ, zřizovatelem, rodiči, dětmi a obyvateli obce, je základem toho, aby MŠ byla pro děti dobrým a kvalitním výchovně vzdělávacím centrem.

Výsledkem práce je skutečnost, že děti odcházejí z MŠ komplexně připraveny zařadit se bez problémů do výchovně vzdělávacího procesu na ZŠ, s vytvořenými návyky k životu s ohledem na věkové a vývojové zvláštnosti. Dítě musí mít možnost uspokojování všech svých potřeb, zažívat radost z úspěchu a překonávání překážek, tak aby sebe samo vnímalo jako jedinečnou, neopakovatelnou osobnost, která je svou rodinou i okolím přijímána, respektována, uznávána a ve všech směrech podporována.

(Koncepce MŠ vychází z RVP PV)

Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání (dále jen ŠVP), je zpracován do integrovaných bloků s konkretizovanými očekávanými výstupy RVP PV.

(Koncepce MŠ a ŠVP PV vychází z RVP PV)

V Nezabylicích dne 28. 8. 2024

.....
Bc. Lada Mixová

ředitelka školy

Obsah

1. Charakteristika vzdělávacího programu
  - 1.1. Charakteristika, cíl a filozofie výchovně vzdělávacího programu
  - 1.2. Metody a formy práce
2. Podmínky a organizace vzdělávání
  - 4.1. Věcné podmínky
  - 4.2. Životospráva
  - 4.3. Psychosociální podmínky
  - 4.4. Organizace chodu školy
  - 4.5. Řízení mateřské školy
  - 4.6. Personální a pedagogické zajištění
  - 4.7. Spoluúčast rodičů
3. Vzdělávací obsah
  - 3.1. Vzdělávací program
  - 3.2. Vzdělávací obsah
4. Evaluace
  - 4.1. Předmět evaluace
  - 4.2. Metody
  - 4.3. Prostředky
5. Dodateky
  - 5.1. Č. 1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
  - 5.2. Č. 2 Nespavé děti

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MŠ NEZABYLICE

Název: ČLOVÍČEK

Č. j.: NEZ 18/2024	Účinnost od: 01. 9. 2024
Spisový znak: B. 4. II	Skartační znak: A 5

Identifikační údaje

Název: Mateřská škola, Nezabylice, okres Chomutov
Sídlo: Nezabylice 32, Nezabylice, 431 01 Chomutov
Zřizovatel: Obec Nezabylice, Nezabylice 6, 430 01 Chomutov
Ředitel: Bc. Lada Mixová

E- mail: info@msnezabylice.cz

Web: www.msnezabylice.cz

Tel: 474 667 281

777 749 677

Zpracovala: ředitelka školy Bc. Lada Mixová

Schválen na pedagogické radě 29. 8. 2024

S účinností od 1. 9. 2024

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je starší domek v zástavbě v obci Nezabylice, v blízkosti obecního úřadu, umístěná u silnice vedoucí do dalších obcí, odkloněná od hlavních silničních tahů směřujících na Prahu. Mateřská škola má novou fasádu a střechu, budova je zateplená. K objektu patří předzahrádka a velká zahrada.

Budova je přízemní s rozsáhlým podkrovím, s místností pro odpočinek dětí, hygienické zázemí se sprchou a místo pro děti, které nespí.

V podkroví je také kancelář ředitelky školy a půda, kde je v současné době místo pro spisovnu a písemnosti uložené k archivaci.

Od roku 2008 zahájila škola postupné rekonstrukce – nejprve rekonstrukci původní třídy a školní zahrady, v roce 2009 byla zahájena přístavba a rozšíření stávajících prostor.

V přístavbě je umístěna nová třída a herna s možností vstupu na školní zahradu francouzskými dveřmi. Vybavení třídy vyhovuje výchovně vzdělávací práci s dětmi, třída je veselá, barevná, prostorná a vzdušná, dává možnost větší variability výchovně vzdělávací práce.

Byla vybudována denní místnost pro zaměstnance mateřské školy s veškerým zázemím (skříně, rohový stůl, kuchyňská linka, lednička, varná konvice), nová je též prádelna vybavená dvou a třídvěrovou skříní na čisticí prostředky a ložní prádlo, pračkou, sušičkou a dalším potřebným vybavením.

Vesele působí obě barevně sladěné koupelny pro různé věkové skupiny dětí.

Rozsáhlou rekonstrukcí v přízemí a probouráním několika příček se zvětšil prostor pro šatnu dětí, kde je dostatek místa k převlékání.

V přízemí je umístěna moderní kuchyně, která byla od základů přebudována (od 1. ledna 2003 je v právní subjektivitě). V březnu 2023 proběhla její rekonstrukce z projektu „Vybavení kuchyně MŠ Nezabylice“, který byl spolufinancován Evropskou unií (Podpora projektů konečných žadatelů naplňující cíle SCLLD MAS Sdružení Západní Krušnohoří). Je moderně vybavena – zdravá příprava pokrmů v konvektomatu a pečících pánvích. Malý sklípek slouží jako sklad pro potraviny.

V odděleném prostoru v šatně je plynový kotel, který vytápí celou budovu.

Rekonstrukcí v roce 2011 prošla také původní třída a herna, nyní je přebudována na útulnou jídelnu s nastavitelným nábytkem, tělocvičnu s herním prvkem se skluzavkou, žebřinami a dalším tělocvičným náčiním, součástí je infasauna, která je využívána k posilování imunity všemi dětmi.

Mateřská škola je zasazena do krásné, prostorné zahrady, vybavené dřevěným programem pro děti, krytým pískovištěm a je zde vybudován zahradní domek, který slouží k ukládání her a hraček. Od jara jsou na zahradě umístěné vyvýšené truhlíky, kde s dětmi pěstujeme květiny a další rostliny. Otevřená, ale zastřešená pergola se stolem a židličkami (na zimu se uklízejí) nám umožňuje věnovat se činností venku ve slunném počasí ve stínu nebo při zhoršení počasí, kdy na nás neprší. Vzrostlé listnaté i jehličnaté stromy, v zadní části zahrady vysázené keře, krmítka pro ptáčky poskytují možnosti sledování změn v přírodě během celého roku a pozorování různých druhů živočichů.

Jsme malá venkovská Mateřská školička s jednou třídou. Podílíme se na životě obce, spolupracujeme se zřizovatelem, kterým je Obec Nezabylice, S rodiči, občany obce a dalšími partnery. Pracujeme podle Školního vzdělávacího programu, který vychází z Rámcového vzdělávacího programu předškolního vzdělávání, nabízíme kvalitní standardní a širokou nadstandardní péči o všechny děti naší školy (sportovní a kulturní akce, akce pro rodiče a děti, saunování v infasauně, výlety, logopedickou přípravu apod.) Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání jako základu veškerého přirozeného

poznávání. Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby zde dítě bylo maximálně šťastné a spokojené. Spolupracujeme s okolními vesnickými mateřskými školami, ZŠ Údlice, kam do první třídy nastupuje většina našich předškoláků.

Informace o zařazení Vlastního hodnocení školy do ŠVP: s účinností od 1. 9 .2020 jsme zpracovaly do školního vzdělávacího programu školy dle pokynu MŠMT „Vlastní hodnocení školy“.

VI ZE

Rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb a nadále rozvíjet péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, talentované a mimořádně nadané děti. Pomáhat dětem vypracováním plánů pedagogické podpory, individuální plány vzdělávání, pro děti s odloženou školní docházkou individuální plány školní zralosti Tato práce naplňuje nejen nás, zaměstnance školy, ale i všechny děti, které se učí vzájemné toleranci a přátelství k druhým, bez rozdílu toho, jaký kdo je a jak vypadá. Toto bohatství mezilidských vztahů zůstane v našich dětech zakódováno po celý život.

1. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1.1. CHARAKTERISTIKA, CÍL A FILOSOFIE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Naučit se respektovat daná pravidla ve skupině (třídě), rodině, světě, postupně děti seznamovat a naučit je orientovat se nejen v nejbližším okolí, rodině, obci. Seznámit je s možnostmi, které jim poskytuje příroda, různé instituce, pochopit důvody jejich zřízení a fungování např. policie ČR, záchranná služba, škola atd. Děti připravit pro zdárný vstup do školy a co nejvíce snížit riziko školní neúspěšnosti. Vytvořit podnětné pracovní a přátelské prostředí plné pohody, zážitků a tvořivosti, vytvářet a udržet vztahy plné důvěry a tolerance mezi dětmi, dětmi a pedagogy, ale i mezi rodinou a školou.

1.2. METODY A FORMY PRÁCE

- Spontánní hra
- Pozorování, poznávání, experiment
- Poznávání prostřednictvím aktivní účasti
- Frontální práce, řízené činnosti
- Individuální práce
- Práce ve dvojici – skupině (kooperace)
- Prožitkové učení (spontaneita, objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, konkrétní činnosti, celostnost)
- Komunikace
- Výlety
- Navázání spolupráce s okolními mateřskými školami
- Návštěva divadla, výstavy
- Exkurze
- Projekty

Vzdělávání se uskutečňuje po celý den pobytu dětí v MŠ – tj. při všech činnostech. Dopolední činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby a zájmy jedince. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací okruhy. Rovněž se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, samostatných, spontánních i relaxačních. Cíle plníme průběžně již od ranních hodin. Preferujeme metody a formy, které respektují specifika předškolního vzdělávání.

Součástí vzdělávání jsou akce školní i mimoškolní, které cíleně doplňují, obohacují a zpestřují vzdělávací proces s dětmi. Značný přínos pro rozvoj osobnosti dítěte má spolupráce s nejrůznějšími institucemi a organizacemi, jako je PPP v Chomutově, SPC Měcholupy, ZŠ Údlice, okolními MŠ a především se zřizovatelem.

Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

- a) Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat: jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

Ředitelka školy stanoví termín ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termín na první polovinu prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně, nebo s nimi dohodnut.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitelka mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Obvyklý denní režim:

- Spontánní hry – uplatňované při příchodu do školy a v odpoledních hodinách (prostor pro individuální péči).
- Řízené a neřízené činnosti – pracovní činnosti během dopoledne, jazykové chvilky.
- Pohybové aktivity – ve třídě během her a ranního cvičení, při pobytu venku (využití zahrady, přírody, hřiště), během celého dne jsou zařazovány pohybové chvilky.

Všechny činnosti jsou přizpůsobovány okolnostem a potřebám dětí.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných:

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou jejich případné problémy řešeny zohledňováním potřeb, schopností i dovedností těchto dětí. Výběr jednotlivých činností je přizpůsobován tak, aby vždy maximálně vyhovoval specifickým potřebám a celkovým možnostem těchto dětí. Při vzdělávání dítěte se speciálními

vzdělávacími potřebami učitelka zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpurná opatření. Podpurná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpurná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpurných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Je výrazně uplatňovaný individuální přístup, učitelky podle potřeby úzce spolupracují s odbornými pracovníky PPP Chomutov či SPC Měcholupy (logopedie, konzultace, besedy aj.).

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpurnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpurnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP)
Postup školy při poskytování podpurných opatření prvního stupně:

- Před zahájením poskytování podpurných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory dítěte.
- Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpurná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.
- Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních potřeb dítěte.
- Poskytování podpurných opatření prvního stupně škola po třech měsících od zahájení poskytování podpurných opatření vyhodnotí, zda podpurná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Do doby zahájení poskytování podpurných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení PPP poskytuje škola podpurná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola zákonného zástupce dítěte a všechny pedagogické pracovníky, podílející se na provádění tohoto plánu; Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

- IVP zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte.
- IVP je závazným dokumentem. Vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice.
- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření
- IVP dále obsahuje jméno pracovníka PPP, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.
- IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte.
- Škola seznámí s IVP všechny pedagogy a současně zákonného zástupce dítěte, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce podle §16 odst. 1. Vyhlášky 27/2016 Sb.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými PO ve škole

- Do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami lze zapojit i další subjekty.
- Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření osvědčují, patří např. pravidelná a systematická individuální péče ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, častější kontrola, apod.

V případě diagnostikování mimořádného nadání některého z dětí pracovníky školského poradenského zařízení, bude při vzdělávání zajišťována podpora a rozvíjení jeho mimořádných schopností vhodnou organizací jednotlivých činností tak, aby nebyla jednostranná a neomezila se pestrost a šíře potřebné vzdělávací nabídky vůči danému dítěti.

Při vzdělávání mimořádně nadaných dětí vychází způsob vzdělávání důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciací. Škola dle individuálních potřeb dítěte zvolí jednu nebo více z těchto pedagogicko-organizačních úprav jeho vzdělávání:

-individuální vzdělávací plány - doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu

- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů

Ekologie:

Je součástí každodenního pobytu venku, ale i přímé vzdělávací práce pedagogů, včetně některých akcí školy, které tyto prvky zahrnují (sběr starého papíru, třídění odpadu, zapojení do různých projektů). Připravujeme projekty z environmentální tematikou, do kterého jsou vtaženi nejen rodiče, ale i odborníci. Snahou je, co nejvíce dětem přiblížit přírodu kolem nás.

ICT:

Zapojením do projektu Šablony I a Šablony II jsme do mateřské školy pořídily ICT techniku a každý týden probíhá hodina vzdělávání. Děti mají možnost seznámit se s ICT technikou, 3D boxem a tablety a výukovými programy k rozvoji čtenářské a matematické pregramotnosti a dalších oblastech vzdělávání. Dětem to usnadní přechod do základního školství, kde se již běžně setkávají interaktivními tabulemi nebo prací s tablety.

Obsah vzdělávání:

Obsah vzdělávání je ve školním vzdělávacím programu rozpracován do čtyř integračních bloků. Ty se dále dělí do měsíčních tematických celků s podtématy. Nástin vzdělávací nabídky v ŠVP je dále konkretizován v třídních vzdělávacích programech s ohledem na přání a možnosti dětí.

2. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

2.1. VĚCNÉ PODMÍNKY

Prostory pro pobyt 24 zapsaných dětí jsou již v současné době bezproblémové, přístavba mateřské školy umožnila vytvoření nových prostor. Máme třídu s hernou a jídelnu s tělocvičnou.

Stávající třída je barevná, útulná, vybavená různým tvořivým materiálem, učebními pomůckami, nábytek je sestaven tak, aby děti mohly samostatně volit hračku. Převažuje dřevěný barevný nábytek, stolky a židle jsou pro různé věkové kategorie. Pro děti jsou vytvořena místa pro individuální hru, ale i koutky pro tematickou hru např. kuchyňka, obchod...

Hygienické zařízení je nové, jednotlivá WC jsou oddělena přepážkami, které zajišťují dětem soukromí a intimitu. Umyvadla jsou vybudována proměnná a také pro starší děti, vyhovují tak všem věkovým skupinám dětí v souladu s ergonomickými parametry a potřebami dětí.

Lehátka pro odpočinek jsou v prvním patře, odpovídají hygienickým požadavkům a je jich dostatek. Jsou k dispozici nové lůžkoviny a povlečení na výměnu. Na ložnici je nábytek, který slouží i jako úložný prostor pro metodický materiál.

Tělocvična je vybavena tělocvičným náradím, je zde prostor pro pohybové aktivity. Místnost je po rekonstrukci. Vybavení hračkami a učebními pomůckami je vcelku dostačující pro uvedený počet dětí, postupně budeme dle finanční situace dokupovat a doplňovat chybějící pomůcky v určitých oblastech.

Prostředí školy je vyzdobeno výtvarnými pracemi dětí, v šatně je zavěšena síť, která slouží jako informační panel pro rodiče o práci a výtvorech jejich dětí, tyto výtvary se pak ukládají do portfolia,

kteřé má kařždé dítě. Na stěně visí nástěnky, kde jsou rodiče průběžně informováni, jaké básničky, písničky, hry se děti učí a zároveň je tam místo pro důležité informace rodičům o tom, co nás čeká, kdy se platí stravné, školné, jídelníček na daný týden atd.

Velice dobré podmínky jsou vytvořeny pro pobyt dětí venku, na budovu navazuje prostorná školní zahrada, která má travnatý povrch, pískoviště, stínící stromy a dřevěný herní program, který umožňuje rozvoj pohybových aktivit dětí. Na zahradě je dřevěný domek s otevřenou pergolou, která umožňuje výchovně vzdělávací činnost uskutečňovat v letních měsících i venku. Domek slouží jako prostor pro uskladnění hraček na ven a písek.

Vnitřní prostory splňují hygienické normy v oblasti prostorové, venkovní prostory splňují veškeré bezpečnostní a hygienické podmínky, i kuchyň po rekonstrukci r. 2010 splňuje hygienické normy.

2.2. ŽIVOTOSPRAVA V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Je sestavován týdenní jídelníček, dodržujeme skladbu danou spotřebním košem, děti mají možnost si kařždý den dle chuti ke svačině vybrat z více druhů ovoce a zeleniny. Nabízíme i nové či méně známé druhy jako například kaki, pomelo, jedlé kařštany...

V průběhu celého dne je zajištěn pitný režim ve formě ovocného čaje, šťávy či vody. Kařždé dítě má na třídě svůj hrneček, z kterého pije. Svačina je podávána kolem 8.30, kdy se přesuneme na svačinu do jídelny. Děti dostávají porci, která jim náleží dle norem a samy si volí, zda jídlo dojí, či nikoliv. Do jídla nejsou nuceny, ale jsou motivovány k tomu, alespoň ochutnat a pak zvážít, zda opravdu jíst nebudou.

Provedenou rekonstrukcí kuchyně (nerezové nádobí, konvektomat, varné pánve atd.) a dalším vzděláváním personálu, je dodržována zdravá příprava pokrmů .

Zajištěn je flexibilní denní řád, střídají se činnosti klidové i aktivní, dle počasí jsou děti maximálně dlouho venku, jsou v přírodním prostředí prováděny aktivity podporující pohybový rozvoj dětí. Vzhledem k různým věkovým skupinám je respektována unavitelnost a osobní tempo a zároveň individuální možnosti jednotlivých dětí.

Spánek je realizován dle osobní potřeby dítěte. Dítěti, které již nemá spánkovou potřebu, jsou nabízeny klidové činnosti. (upraveno v dodatku Školního řádu- Nespavé děti, dle doporučení MŠMT.

2.3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Vzhledem k tomu, že je v naší mateřské škole malý kolektiv a děti přicházejí do styku s ředitelkou, učitelkami, kuchařkou a v odpoledních hodinách i s domovnicí, panuje zde atmosféra domácí, klidná, vstřícná a všichni se navzájem znají. Děti se učí zvládat komunikovat s učitelkami, kuchařkou (žádost o přídavek, poděkování za dobrý oběd), s domovnicí přijdou do styku jen málo. Děti jsou různého věkového složení a je důležité, aby se naučily spolu vycházet a uměly si vzájemně pomáhat. Starší děti pomáhají mladším, třeba při vycházce, oblékání atd. Děti se podílí na vytváření pravidel soužití ve třídě, které směřuje ke vzájemné úctě, respektu a k pohodě ve třídě.

Dokonalá znalost dětí umožňuje respektovat jejich osobní tempo, individuální potřeby a možnost reagovat na jednotlivá přání. Děti jsou vedeny k maximální samostatnosti. Jsou podporovány jejich správné vzory chování, dodržování pravidel, která jsme si na začátku školního roku stanovili. Děti působí ve škole spokojené a radostné, často se jim ještě nechce při vyzvedávání rodiči domů.

2.4. ORGANIZACE CHODU ŠKOLY

Ve třídě je zapsáno v současné době 18 dětí (kapacita je 24 dětí). Třída je heterogenní, přibližně polovina dívek a polovina chlapců, většina dětí dojíždí z okolních vesnic. Ve třídě jsou děti od 2,5 do 6 let, z různého sociokulturního prostředí, různé úrovně zralosti, děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Charakteristickým rysem naší práce je velká motivace dětí a nutnost individuálního přístupu, pomoci dítěti při uvědomování si vlastní osobnosti, větší samostatnosti, rozhodování a nesení si následků za své jednání. Jako klad hodnotím heterogenní složení třídy rozdílného věku, kde se děti přirozeně učí toleranci a pomoci mladším, slabším nebo pomalejším kamarádům.

Uspořádání dne

6:00 – 8:00 Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovním do třídy, volně spontánní zájmové aktivity, individuální činnost

8:00 - 8:30 přivítání, komunitní kruh, pohybové aktivity

8:30 – 9:00 Osobní hygiena, dopolední svačina

9:00 - 9:45 Starší děti - výchovné činnosti směřující k plnění výchovných cílů v rámci integrovaných bloků, které umožňují nabízet dětem různorodé činnosti a příležitosti.

9:00 - 9:20 Mladší děti - výchovné činnosti směřující k plnění výchovných cílů v rámci integrovaných bloků, které umožňují nabízet dětem různorodé činnosti a příležitosti.

9:20 (9:45) - 11:30 Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost

11:30 -12:15 Oběd a osobní hygiena dětí

12:15 -14:00 Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku

14:00 -14:30 Odpolední svačina, osobní hygiena

14:00 -16:00 Volné činnosti a aktivity dětí zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí pobyt na zahradě mateřské školy

Režim dne je dostatečně volný v tom, aby nebyly násilně přerušovány činnosti dětí a zároveň respektováno jejich osobní tempo. Prostory jsou využity k pohybovým aktivitám. Děti jsou vedeny k dokončení práce a využívání jejich praktických dovedností. Řízené a spontánní činnosti jsou v rovnováze, velká pozornost je věnována i individuálnímu přístupu dle možností. Jsou respektovány individuální potřeby dětí a je vytvářeno klidné prostředí, vstřícné a přijímající klima, které pomáhají k rozvoji každého dítěte a jeho pocitu bezpečí a jistoty. Dětem je poskytována reálná zpětná vazba na jejich chování.

2.5. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Organizační řád vymezuje jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Každý zaměstnanec má pevně stanovenou náplň práce. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respekt a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.

Ředitelka vytváří prostor na spoluúčasť při řízení pro všechny zaměstnance. Všichni mají možnost vyjádřit svůj názor, myšlenku. Všichni vytvářejí klima v mateřské škole.

Každá iniciativa zaměstnanců, která zkvalitňuje výchovně vzdělávací práci a prostředí školy je vítána a dle možností podporována.

Ve škole je vytvořen funkční informační systém, který je vzhledem k malému množství zaměstnanců jednoduchý, jedná se o ústní formu v každodenním kontaktu se zaměstnanci.

Pedagogické porady se konají podle plánu – třikrát do roka. Za účelem řešení nahodilých situací, předávání poznatků ze seminářů nebo z důvodu přípravy doplňkových aktivit jsou porady svolány i mimo plán.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a pozitivně je motivuje.

Mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem, základní školou Údlice, orgány veřejné správy, pediatry, pedagogicko-psychologickou poradnou, SPC Měcholupy, logopedem, hasiči, policií a rodiči.

2.6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Pedagogický sbor: ředitelka- úvazek 1

učitelka- úvazek 1

AP (asistentka pedagoga)- úvazek dle potřeb dětí s SVP

Správní zaměstnanci: domovnice úvazek- 0,375

vedoucí školní jídelny- úvazek 0,25

kuchařka úvazek- 0,75

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný pro pedagogickou činnost s dětmi, je stabilní, stmelený a pracuje jako tým podle společně vytvořených pravidel.

Je podporována profesionalizace pracovního týmu a jsou vytvářeny podmínky pro další vzdělávání pedagogických i provozních zaměstnanců.

Pracovní doba pedagogických zaměstnanců je organizována tak, aby byla při všech činnostech dětem zajištěna optimální pedagogická péče.

2.7. SPOLUÚČAST RODIČŮ

Naším záměrem je navázat úzkou spoluprací s rodinou, vybudovat oboustrannou důvěru a ochotu spolupracovat.

Informujeme rodiče o vývoji jejich dítěte, individuálních pokrocích a potřebách. Hovoříme s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči a rozvoji dítěte.

3. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Mateřská škola je jednotřídní. Vzdělávací okruh je rozvržen do čtyř integrovaných bloků s dalšími tématy.

Nabízí různorodé činnosti a příležitosti vycházející z přirozených potřeb dětí, respektující potřebu dětí osvojovat si poznatky, dovednosti a návyky v reálných souvislostech a umožňujících jim vidět smysl toho, čemu se učí. Hlavním smyslem je získané poznatky si vyzkoušet, použít v životní praxi a v dalším učení.

Integrované bloky představují smysluplné celky, které jsou zasazeny do reálného prostředí dítěte, váží se ke konkrétním, dítěti blízkým a srozumitelným tématům. Integrované bloky nám umožňují pracovat cíleně, ale volně, tvořivě, s určitým výhledem.

Podtémata si vytváří učitelky ve třídě dle vlastní potřeby a aktuálnosti- je možné je během školního roku doplňovat.

Vzdělávací činnost je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřebu objevovat, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnost dětí. Probouzí v dětech aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe. Učí děti naslouchat, objevovat, ale i ukázat odvahu, co všechno se naučilo, zvládá a dokáže.

Nepředkládá dětem jen hotové návody, ale umožní jim hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

3.1. VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

* Klidná mateřská škola plná pohody s možnostmi vytvořit optimální podmínky pro individuální rozvoj dětské osobnosti na základě pedagogické diagnostiky a spolupráce s rodinou a s odborníky / logoped, psycholog, pediatr, atd./.

* Škola, která připraví dítě ke vstupu do základní školy na základě sebezpoznání, samostatnosti a schopnosti spolupráce.

* Poznat sám sebe, naučit se úctě k sobě samému, umět formulovat své myšlenky a vyjádřit své pocity a znát své tělo a jeho potřeby, to je základ pro vytváření pozitivních vztahů ke svému okolí a k touze poznávat stále širší svět a spolupracovat s lidmi, které budeme na své životní cestě potkávat. K tomuto umění chceme dětem v naší mateřské škole pomoci při respektování jejich vrozených možností a schopností. Pomocnou ruku nabízíme formou klidného, bezpečného a láskyplného prostředí. Dítě je pro nás partnerem, jehož sebevědomí budeme rozvíjet naplňováním jeho potřeb, oceněním výsledků jeho snahy.

Cílové oblasti

I. Oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO   oblast biologická

Podporovat zdravý růst a vývoj dítěte, zlepšovat fyzickou zdatnost, rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učit se sebeobsluže a vést děti ke zdravému životnímu stylu.

II. Oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA   oblast psychologická

Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost, rozvoj intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, rozvoj emoční stability, citů a vůle. Stimulovat rozvoj vzdělávacích dovedností, sebeuplatnění a povzbuzovat dítě v dalším rozvoji, poznání a učení.

III. Oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ   oblast interpersonální

Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému. Kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

IV. Oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST   oblast sociálně kulturní

Uvést dítě do společnosti ostatních lidí, do světa kultury a umění. Přijmout základní všeobecně uznávané, morální a etické hodnoty a podílet se na utváření společenských hodnot.

V. Oblast DÍTĚ A SVĚT   oblast environmentální

Založit povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na jeho přeměnách a zaujmout zodpovědný postoj k životnímu prostředí.

Vzdělávání přizpůsobujeme sociálním a emociálním potřebám dětí. Respektujeme vývojová specifika, individuální potřeby a možnosti dítěte. Každému dítěti je poskytována pomoc a podpora při řešení problémů. Vzdělávací působení pedagoga vychází z pozorování jedince a

respektování jeho potřeb a zájmů. Dítě tak může dosahovat optimálních pokroků vzhledem k jeho možnostem.

Snažíme se využívat metody prožitkového učení. Hry a činnosti dětí jsou založeny na přímých zážitcích. Podporujeme zvědavost, potřebu objevovat, zájem poznávat nové. Je podněcována radost z učení a z ovládnání dalších dovedností.

Uplatňujeme situační učení. Dítě se učí poznatkům a dovednostem v okamžiku, kdy je potřebuje a tím si je lépe zapamatuje.

Vzdělávání je většinou založeno na principu nabídky a individuální volby. Uplatňujeme přístup na základě integrovaných bloků, které nabízejí dětem vzdělávací obsah. Dítě pak získává skutečné činnostní výstupy-kompetence.

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Kompetence jsou soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, postojů a hodnot na konci předškolního vzdělávání v mateřské škole.

DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY

- * Utvářet a podporovat vztahy k jinému dítěti, dospělému, obohacovat vzájemnou komunikaci, zajišťovat pohodu těchto vztahů.
- * Zaměřit se na pozorování individuálních předpokladů každého dítěte, vyzdvihovat jeho silné stránky.
- * Důsledně dbát na dodržování společně vytvořených pravidel.
- * Osvojovat si základy klíčových kompetencí získané pro celoživotní vzdělávání.
- * Zařazovat činnosti s ekologickou tematikou.
- * Rovnoměrně využívat individuálních, skupinových a frontálních aktivit s dětmi.
- * Zpřístupnit dětem hračky a pomůcky tak, aby je dobře viděly a mohly si je samy brát.

- * Příprava programu na kulturní akce pořádané obcí (např. Vítání občánků, Setkání seniorů obce, příležitostní obecní akce...)
- * Připravovat společná odpoledne pro rodiče s dětmi – minimálně dvakrát ročně.
- * Spolupracovat se ZŠ a s učitelkou první třídy. Společné akce, zápis....

KRÁTKODOBÉ ZÁMĚRY

- * Navazovat a stavět činnost školy na spolupráci s rodiči.
- * Vyváženost řízených a spontánních činností.
- * Individuální přístup k dětem se speciálními vzdělávacími a výchovnými potřebami.
- * Pokračovat v aktivitách školy nad rámec ŠVP PV – kulturní aktivity (divadla, výstavy, tvořivé dílničky, návštěvy knihovny), dopravní hřiště, plavecký výcvik, setkávání a spolupráce s místními občany (návštěva farmy, umělecká tvorba, senioři), spolupráce s dalšími MŠ okolních vesnic atd.

3.2. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah je zpracován do čtyř integrovaných bloků (dále jen IB), které jsou rámcové, nastiňují cíle a záměry, stručnou charakteristiku vzdělávací nabídky a jejich rozpracování je předmětem TVP PV. Integrované bloky jsou odvozeny z přirozeného cyklu ročních období a přírodních situací s nimi spojených, umožňují pracovat cíleně, ale volně, tvořivě, s určitým výhledem.

3.2. 1. INTEGROVANÉ BLOKY

- 1) Barevný podzim**
- 2) Mrazivá zima**
- 3) Voňavé jaro**
- 4) Zářivé léto**

Září

Človičkův kamínek; Podzimní kamínek; kamínek Rodiny; kamínek Přátelství

– seznamování s prostředím, novým kolektivem, pravidly chování, noví kamarádi, jejich značky a místo, mapování individuálních schopností, dovedností a zájmů dětí (hra, sebeobsluha, samostatnost, poznatky, řeč, kresba apod.), třídní pravidla a jejich význam pro naše soužití a adaptaci v prostředí MŠ, kdo kde bydlí – rozdíl mezi městem a vesnicí

– zdravá strava, návyky, pohyb, prostředí, poznávání nových věcí, činností a dějů kolem nás, jejich odůvodňování, seznámení se s časem a jeho plynutím v rodině i v mateřské škole, členové rodiny, jejich rozdělení činností, rozdíl mezi domovem a mateřskou školou

- poznávání a pojmenovávání věcí, dějů a předmětů kolem nás, v mateřské škole i doma, určování vlastností, charakteristik, účelu, barev, velikostí apod. (budovy a jejich vybavení, místnosti a předměty v nich např. nábytek, oblečení, nádobí, hygienické potřeby, hračky, zvířata, rostliny, dopravní prostředky, značky apod.)

Charakteristika a záměry bloku

Do školky přichází každé září nové děti. Seznámíme se s novým prostředím, přiměřeným a přitažlivým způsobem vytvoříme společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace, kterými se budeme řídit v každodenním vzájemném styku. Seznámíme se i s pravidly bezpečného chování na školní zahradě a nutnosti dodržování pokynů v silničním a dopravním provozu, nejen při vycházkách v okolí MŠ, ale například při vycestování na školní výlet či exkurzi. Naučíme se, co je pro lidské tělo zdravé a co nám naopak škodí a postupně budeme u dětí rozvíjet a upevňovat zdravé životní a hygienické návyky, dále učit a rozvíjet samostatnost v sebeobslužných činnostech. Při společných vycházkách budeme pozorovat dění a věci kolem nás, poznávat bydliště kamarádů, povídat si, co jsme dělali o prázdninách, poznávat a pojmenovávat předměty a věci kolem nás, třídit je do skupin a říkat si, co k čemu slouží, patří apod. Přirozeným způsobem a na základě rozmanitých her se seznámíme s prostředím školy, obce, jejími stavbami, významnými budovami a památkami. Společně se budeme snažit vytvářet pohodové prostředí ve třídě, vzájemně se respektovat, spolupracovat i učit se pomáhat mladším kamarádům. Pozorováním a poznáváním života kolem nás posílíme vztahy k rodině, ke škole a místu bydliště.

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování apod.)
- Získání relativní citové samostatnosti
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu

Očekávané výstupy

- Zachovávat správné držení těla
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem, říkankou
- Zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku, sledovat děj a zopakovat jej)
- Učit se z paměti krátké texty, vědomě si je zapamatovat, vybavit
- Poznat jednoduchý rým, poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) porozumět jejich významu a funkci
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat strach, stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti

Říjen

Podzimní kamínek; kamínek Přátelství; kamínek Planety Země; Lesní kamínek; Vodní kamínek

- pokusy, hry, tvoření a práce s přírodninami, pozorování, poznávání a rozlišování barev kolem nás i v přírodě, seznámení se štetcem a barvičkami, míchání barev, otiskování
- sklizeň ovoce, zeleniny, plodin, jejich využití, uskladňování, vitamíny, zahradní práce před zimou, pomůcky a nářadí zahradníka
- lesní plody, přírodniny, lesní zvířátka, jejich druhy a způsoby života, přípravy na zimu, sounáležitost s živou a neživou přírodou, pomoc zvířátkům a ochrana životního prostředí
- seznámení se živly, jejich symbolikou (jaro, léto, podzim, zima), poznávání, pozorování a pokusy s přírodními prvky/materiály (dřevo, kov, kámen, sklo), rozlišování přírodních a umělých materiálů, sounáležitost s planetou Zemí

Charakteristika a záměry bloku

Protože jsme obklopeni přírodou, lesem, loukou i poli, využijeme možností, které nám podzim přináší. Většina dětí bydlí v domech se zahradami, a tak mají v tomto směru více základních poznatků a zkušeností, které můžeme dále rozšiřovat. Zaměříme se na význam ovoce, zeleniny a různých plodin, jejich vliv na zdraví člověka. Z poznávání známého se více zaměříme na méně známé a budeme třídit do skupin, řadit dle druhů, počítat, poznávat podle chutí, tvarů, barev, velikostí apod. Rozvineme estetické vnímání podzimní přírody, povíme si o přírodních i uměle vytvořených prvcích a materiálech, jejich působení na život, utvoříme tak i povědomí o ekosystému a koloběhu na planetě Zemi, čtyřech základních živlech a jejich vlivech. Dále budeme tvořit z lesních plodů i nejrůznějších přírodních materiálů. Seznámíme se s některými druhy ptáků a savců, rostlinami i stromy. Při všech činnostech budeme využívat co nejvíce všechny smysly, vydáme se na výlet podzimní přírodou, v lese procvičíme i zvládání pohybové koordinace v nerovném terénu a zdolávání překážek. Popisováním obrázkových i skutečných situací rozvineme řečové a komunikativní schopnosti a dovednosti, vhodné návyky a způsoby při vzájemné komunikaci a dorozumívání. Nejen ve spolupráci s rodiči budeme rozvíjet tvořivost, fantazii a kreativitu dětí.

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- Rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů tvořivého sebevyjádření)
- Rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, dojmy a prožitky vyjádřit
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Rozvoj společenského i estetického vkusu
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy

- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (rozlišovat sluchově zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat a poznávat vůně, chutě, vnímat hmatem)
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý domluví, sledovat řečníka, obsah, ptát se)
- Učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky)
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázků)
- Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu, rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Prožívat radost z poznání a zvládnutého
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, věcem a přírodě
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva i druhým a respektovat je
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, penězi ap.
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých kultur a národů, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Listopad

Kamínek Planety Země; Podzimní kamínek; Vodní kamínek; Kolo roku

– vyrábění a tvoření strašidýlek z různých materiálů, plodin i přírodnin fantazií a kreativitou, výzdoba školky, přiblížení významu svátku u nás i jiných zemí, seznámení s pojmy: úcta, vděčnost, život, stáří, smrt

– pozorování, zkoumání a zaznamenávání počasí, pokusy s větrem, deštěm, sluncem, osvojování si protikladů, zdrobnělin, vhodné oblékání a změny v šatníku, správné oblékání, svlékání, skládání, samostatnost, zručnost

– seznamování s pranostikou a příběhem, vyčkávání paní Zimy a sledování proměňující se přírody, a rozlišování barev a jevů kolem nás, seznamování s méně známými pojmy: chudoba, bohatství, dobrosrdečnost, obětavost, laskavost....)

– tvoření a sestavování dráčků, pouštění dráčků v přírodě, procvičování početní řady a úkonů, geometrických tvarů, barev, práce s příběhem, vymýšlení dalších příběhů podle fantazie dětí

Charakteristika a záměry bloku

Cílem tohoto bloku je vytvořit u dětí otevřený a odpovědný postoj k životu, rozvíjet v nich pocit sounáležitosti s širokým společenstvím a důležitostí vzájemné spolupráce. Naučit děti chápat sebe, své chování, jednání, ale také postoje, názory, pocity a nejrůznější emoce. Rozvíjet budeme i hodnoty, které budou dětem přínosem do života a životních situací a uvědomí si přínosy a důležitost vzájemné pomoci. Postupně se učit respektovat a chápat chování druhých, ale i to své. Rozvíjet v dětech povědomí k možnostem vyjadřování svých názorů, poznatků, myšlenek a pocitů beze studu a strachu, ale také s ohledem na druhé. Pociť sounáležitosti se společností rozšíříme také o rozšíření poznatků a povědomí z oblasti přírody, přírodních zákonů, podzimního počasí a koloběhu vody. Budeme společně tvořit a vyrábět listopadová strašidýlka, draky a dráčky, přičemž co nejvíce využijeme vlastní fantazii a představivost. Procvičíme si svou samostatnost a zručnost při péči o své věci, oblečení. Více se zaměříme na řečové schopnosti a dovednosti, správnou výslovnost a aktivní slovní zásobu, ale také na umění naslouchání a porozumění slyšeného.

Dílčí vzdělávací cíle

- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace oka a ruky apod.) ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, vyjadřování)
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije, poznávání nových kultur
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, oblečení, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, sebeobslužné činnosti apod.)
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- Sledovat, vyprávět nebo vymyslet příběh, pohádku
- Chápat slovní vtip a humor
- Utvořit jednoduchý tým
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, divadlo, film, užívat telefon
- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci využívat zkušenosti k dalšímu učení
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.)
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- Vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném i cizím prostředí
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- Spolupracovat s ostatními
- Vnímat co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Prosinec

Kolo roku; kamínek Rodiny + Advent

– mikulášská nadílka, návštěva Mikuláše v MŠ, zábava, soutěže a hry na čertíky a andělíčky, rozlišování dobra a zla, výroba pekla, tradice, zvyky a pranostiky k tématu, vítání Adventu, zimní slunovrat

– zvyky a tradice k adventnímu období, vyrábění vánočních přáníček, dárečků, procvičování jemné motoriky, společné sdílení příběhů, jednotlivých přání, dopis Ježíškovi, společné radování a prožívání

Charakteristika a záměry bloku

V tomto bloku se zaměříme na vánoční tradice, zvyky a některé pranostiky, Společné přípravy a všechno adventní těšení budeme společně s dětmi i jejich rodiči prožívat naplno, ale v klidu, pohodě, bez spěchu a stresu. Děti získají poznatky o okolním světě (tradice jiných národů), o zimním počasí i časových pojmech například pomocí adventního kalendáře a plněním úkolů jednotlivých dní. Všechny činnosti budou motivačně a harmonicky sjednoceny a povedou k aktivnímu zapojení dětí do výzdoby třídy, pečení cukroví, výroby dárečků i přáníček, zpívání koled při rozsvícení vánočního stromečku, přípravy vánoční besídky pro rodiče a ke společnému radostnému prožívání tohoto období. Podpoříme rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání, posílíme citové vztahy ke svým nejbližším. Opět připomeneme základní životní hodnoty jako je láska, radost, pomoc druhým apod. Zároveň dětem budeme oporou a pomocí při překonávání strachů, studu ať už z neznámého, či nepřekonaného. Při výrobě přáníček, dárků i pečení cukroví, nácvičku besídky procvičíme a dále rozvineme pohybové, řečové a manipulační dovednosti dětí.

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj pohybových, manipulačních schopností v oblasti jemné i hrubé motoriky a jejich zdokonalování
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- Rozvoj schopnosti sebeovládání
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu
- Poznávání jiných kultur

Očekávané výstupy

- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji apod.
- Učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- Sledovat očima zleva doprava
- Poznat některá čísllice, popř. slova
- Záměrně se soustředit na činnost, její dokončení a udržet pozornost
- Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkáváním se s uměním
- Zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat
- Odmítnout komunikaci, která mu je nepříjemná
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pamlsky, pomůcky, rozdělit si úkol apod.
- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- Vyjednávat s dospělými i s dětmi ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole, na veřejnosti)
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.

Zimní kamínek; Kolo roku; Lesní kamínek

- sdílení zážitků z vánočních prázdnin, z dárek a zážitků, význam novoročních přání a předsevzetí, tradice na vsi se zapojením MŠ - Tříkrálová sbírka a příběh s ní spojený
- svět pohádek, základní postavy a bytosti, jejich charakteristické rysy a vlastnosti, nejoblíbenější pohádka, knížka a písnička, seznámení s knihou a správným zacházením
- charakteristické znaky zimního období a počasí (sníh, mráz, led, rampouch, vločka, vánice, závěj, náledí), hry a pokusy se sněhem a ledem, stavby sněhuláků, koulování, stopování apod., seznámení s koloběhem vody
- způsob života volně žijících zvířat v zimním období, dokrmování - pomoc a péče o zvířátka, stavba těla ptáků a savců – rozdíl

Charakteristika a záměry bloku

V tomto bloku i nově začínajícím roce se s dětmi přivítáme a posílíme si své zážitky z vánočních prázdnin, společně zhodnotíme uplynulé měsíce a zároveň si povíme, jaké další přání, záměry a případné předsevzetí můžeme mít a chtít v roce nastávajícím. Příběhem, hrou i aktivní činností v charitativní sbírce se zapojíme tradice v obci – Tříkrálové sbírky. Přiblížíme si charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu. Budeme pozorovat a porovnávat změny počasí a prostřednictvím zimních dnů se přiblížíme k aktivnímu pohybu a radovánkám samozřejmě s důrazem na bezpečí pro zdraví našeho těla. Pomocí pohádkových knížek, příběhů a bytostí rozvineme více paměť, myšlení a pozornost, postupně přejdeme od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému – pojmovému. Zaměříme se na zvířátka v zimě – známé i méně známé druhy (savce, ptáky), stopy, způsob života a jejich dokrmování. Společně prožijeme čas plný zimních radovánek, který budeme vhodně doplňovat potřebným odpočinkem a relaxací.

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti
- Vytváření základů pro práci s informacemi
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, veřejnosti)

- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství a vnímat i přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy

- Zvládat základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci a běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině, pohybovat se na sněhu, ledu)
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary, barvy a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě a vnímat hmatem povrchy, vlastnosti, rozdíly)
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat a jakým způsobem)
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní i činnostní výkony, slovně reagovat
- Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Sledovat očima zleva doprava
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, divadlo, film, užívat telefon
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu, rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit své pokroky
- Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (radost, smutek, soucit, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost apod.)
- Porozumět běžným i neobvyklým projevům vyjádření emocí a nálad
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, v herní skupině, dodržovat herní pravidla
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (co bylo zajímavé, co méně, co zaujalo apod.)

- Zachycovat skutečnosti z okolí, vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru a různých materiálů)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory)

Únor

Zimní kamínek; kamínek Pohybu; Kolo roku; kamínek Planety Země

- zdraví a bezpečí, zimní sporty, jejich druhy, další zimní aktivity, závodní či rekreační, správné oblékání, vybavení na sport, bezpečnost při pohybu na sněhu i ledu, možná nebezpečí, rozdíl mezi úrazem a nemocí
- lidské tělo, jeho části a funkce, zdravé a nemocné tělo, prevence pohybem, odpočinkem, otužováním, saunováním, stravou, pojmy zdraví a nemoc, práce lékaře, zdravotní sestry, ordinace, nemocnice, lékárna a jejich význam
- zábava, hry, pohádky, soutěže, hudba, hudební nástroje a tanec, poznávání pohádkových postav a zvířátek, tvoření, malování a výroba masek, seznámení s tradicí a významem masopustu, hodování, loučení se se zimním obdobím a těšení se na jarní, tvořivé a námětové hry
- objevování a prozkoumávání vesmíru, galaxie, sluneční soustavy, planet, mléčné dráhy, Slunce i Měsíce, osvojování si polarit a protikladů, rozšiřování znalostí, představivosti a fantazie

Charakteristika a záměry bloku

Tento blok bude pro všechny nejen karnevalem, hudbou a pohybem zábavný, ale také dalšími tématy velmi zajímavý a přínosný. Stále ještě využijeme přínos zimního počasí a zaměříme se na sportovní vyžití, sporty, pohyb a především lidské tělo. Pro důležitost zdraví a bezpečí se zaměříme také na prevenci a rozlišování zdravého přístupu ke svému tělu od nezdravého a nevhodného. Pomocí internetu, encyklopedií a svých dosavadních poznatků budeme konkrétněji a více do hloubky vyhledávat a dozvídat se nové věci, osvojovat si nové informace o lidském těle, jeho částech a životních funkcích, ale také o zimních sportech, olympijských disciplínách apod. IT techniku využijeme i v široké oblasti zkoumání vesmíru a planet, sluneční soustavy, dále v rozmanitosti hudby, rozlišováním a porovnáváním zvuků, tónů a hudebních nástrojů, dále si vyhledáme nejruznější informace a třeba inspirace k tradici masopustního veselí a karnevalu. Společně s rodiči a dětmi vyrobíme pestré a pro děti zajímavé masky, případně kostýmy. Užijeme si spousty legrace a zábavy a posledním karnevalovým dnem ukončíme pomyslné zimní období, například vynášením Moreny a budeme se těšit na přicházející předjaří, nové roční období a s ním spojené jarní svátky. Nejen v soutěžích a pohybových hrách a plnění úkolů posílíme v dětech cit pro fér hru a spravedlnost, ale také pro potěšení a radost ze hry jak samostatně, tak ve skupině.

Dílčí vzdělávací cíle

- Uvědomění si vlastního těla
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhým
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem, hudbou, říkankou
- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobovat jej podle pokynu
- Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí větu, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj, zopakovat ve správných větách)
- Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- Poznat napsané své jméno
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- Učit se nazpaměť krátké texty, nová slova, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje a vyjadřovat je
- Rozhodovat o některých svých činnostech
- Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- Vymyslet a zorganizovat hru
- Zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým, respektovat je
- Odmítnout komunikaci, která mu je nepřijemná
- Bránit se projevům násilí, ubližování, ponižování apod.
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě)
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (pozdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem bez předsudků, s úctou, vážit si jejich práce a úsilí
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, penězi
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat, rozlišovat a udržet rytmus)
- Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi i vesmíru apod.
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění a vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem

Březen

Kolo roku; Jarní kamínek

- předjaří a pozorování přírody a barev kolem nás, proměnlivosti a změny v počasí, návrat čápů a vlaštovek z teplých krajů, první jarní kytičky ve volné přírodě,
- jarní přípravy zahradníka i zemědělce, stroje, pomůcky a náradí k jeho práci, květiny pro radost, zelenina a plodiny pro spotřebu, semínka, sazeničky, cibulky – rozlišování, potřeba a působení živlů (slunce, voda, země, vzduch)
- poznávání a pozorování domácích a hospodářských zvířat, jejich mláďat a způsob života, rozdíly mezi ptáky a savci, užitek a význam pro člověka
- oslava svátků jara a přípravy na Velikonoce, přiblížení tradic a významů - vynášení Moreny, pašijový týden, zdobení kraslic apod. využití nejrůznějších materiálů - barvičky, štětce, lepidla, látky, papír, přírodniny pro jarní výzdobu

Charakteristika a záměry bloku

V tomto bloku si uvědomíme změny v přírodě spojené s příchodem jara i to, že lidská nedbalost narušuje přirozenou a pro lidi potřebnou krásu a čistotu životního prostředí. V barevných dnech budeme usilovat o vytvoření radostného a čistého prostředí pro všechny. Uklidíme okolí školy, pomůžeme i s úklidem v obci. Společným tvořením a vyráběním si také připravíme a vyzdobíme školu jarními a velikonočními výtvy. Seznámíme tak děti s velikonočními svátky, významem, tradicemi i historií. Blíže se seznámíme s poznáváním domácích a hospodářských zvířat, především jejich mláďat. Postupně zjistíme, kde které zvířátko bydlí, čím se živí, jaký z něj máme užitek, co se z čeho vyrábí a pochopíme tak nepostradatelnost zvířat a rostlin pro člověka. Na jarní a probouzející se zahrádce posílíme dětskou zvědavost a radost z objevování. Březen je měsíc knihy, a tak k dalšímu poznávání a objevování využijeme, školní knihovnu a připomeneme si správné zacházení a používání knih. Při vhodném počasí budeme přenášet pohybové, ale také pracovní činnosti na školní zahradu a do přírody. Jarními pokusy a experimentováním objevíme život v semínku, ale také v sazenici či cibulce, kterou dobře zná každý správný zahradník. Námětovou hrou na zahradníka si postupně připravíme jarní výsev, setbu do truhlíků a školního záhonku a také připravíme na velikonoční osení. Seznámíme se tak se zahradním náradím, náčiním a pomůckami. S radostí, úsměvem a rozmanitými aktivitami přivítáme první jarní den i světový den vody.

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- Získání relativní citové samostatnosti
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- Rozvoj společenského i estetického vkusu
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy

- Zachovávat správné držení těla
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji a náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, náčiní a nářadí, uklidit po sobě a udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- Učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- Sledovat a vyprávět příběh, vymyslet krátký příběh
- Utvořit jednoduchý rým
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první a poslední apod.)
- Rozhodovat o svých činnostech
- Vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i k věcem

- Chápat, že všichni lidé i děti mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- Spolupracovat s ostatními
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol apod.
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat bary, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí, obci)
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Duben

Kamínek Přátelství; kamínek Planety Země; Kolo roku;

- zápisy do první třídy, co už umím, zvládnu a dovedu, co se ještě doučím, seznámení se školními pomůckami, prostředím, posílení sebedůvěry a sebejistoty, rozlišování her a povinností
- dopravní prostředky, značky, provoz a bezpečnost v provozu, orientace v prostoru, v rovině i na svém těle, reakce na signál, zrakové a sluchové vnímání, piktogramy a jejich významy
- bylinky, čarování a kouzlení, oslava pálení čarodějnic, opakování živlů (oheň, voda, země, vzduch), bezpečí a nebezpečí mé i druhých
- seznámení s mapou, globusem, světadíly, národy a jejich kulturou, pevnina x voda, Den Země, třídění odpadů a recyklace, bezpečí a nebezpečí

Charakteristika a záměry bloku

V tomto bloku nás čeká spousta vtipu a zábavy, ale také učení a vzdělávání. Aprílový měsíc, jeho proměny počasí i přírody, zápisy do první třídy, dopravní výchova a bezpečnost v silničním provozu, dále rozmanité dny (Den Země, pálení čarodějnic, Mezinárodní den tance), nám pomohou rozvinout a uchopit více poznatků, vědomostí, schopností a dovedností v oblasti dalšího učení, potřebného pro život a vstup do základní školy a celoživotního učení. Společnými silami podpoříme v nejstarších dětech sebedůvěru a sebevědomí, zjistíme, na co se který předškolák ve škole těší, a v případě potřeby natrénujeme sebejistotu samostatného projevu nejen k zápisu. Se všemi dětmi si zahrajeme námětovou hru na školu, ve které si prostřídají herní role, seznámíme je se všemi školními pomůckami, aktivitami, ale také s povinnostmi a nároky. U příležitosti oslava Dne Země se zaměříme na barevnou symboliku sběrných odpadních nádob, budeme diskutovat o nutnosti třídění odpadu i recyklaci a naučíme se jak nakládat s odpady. Zorganizujeme sběr starého papíru, starých baterií, PET lahví a víček apod. zorganizujeme návštěvu sběrného dvora a zajistíme přednášku k tomuto tématu. K dalšímu tématu, tentokrát čarodějnickému využijeme přírody, připraveného bylinkového záhonu a truhlíků na školní zahradě. Osvojíme si další poznávání, vědomosti a rozlišování léčivých bylin i jak zacházet s neznámými rostlinami, upozorníme na možná nebezpečí a nutnost kontroly a dohledu dospělé osoby. I v tomto bloku budeme usilovat o přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému).

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla, značky)
- Získání relativní citové samostatnosti
- Rozvoj schopnosti sebeovládání, získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům komunikace obvyklým v tomto prostředí
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém žije (bude) a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- vytvoření povědomí o vlastní souměřitelnosti se světem, se živou i neživou přírodou, lidmi, společnostmi a planetou Zemí

Očekávané výstupy

- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- Chápat slovní vtíp a humor
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- Poznat některá čísllice, písmena, popř. slova
- Poznat napsané své jméno a také ho přepsat
- Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)

- Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném i cizím prostředí
- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat, respektovat
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého a situaci (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole, i na veřejnosti)
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře, v základní škole apod.)
- Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- Pomáhat pečovat o životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu a prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Květen

Kamínek Rodiny; Mořský kamínek; Jarní kamínek

- význam a členové rodiny, činnosti a jejich rozdělení v domácnosti, pomocníci, maminka má svátek, den Rodin – besídka pro rodiče, vývoj člověka od narození až ke stáří, mezilidské hodnoty
- povolání a řemesla, práce a hobby, rozdělení mužských a ženských aktivit, rozdíl v povolání dnes a dříve, odměna a peníze, zacházení s penězi, užívání telefonu, počítače apod., rozlišování hry a povinnosti
- hmyz a jeho druhy, rozdělení a poznávání lezoucího i létajícího hmyzu, motýl a jeho vývoj, motýlí farma, pozorování lupou, vyhledávání informací, žížala, hlemýžď
- květy v záhonku i na stromech, život včel a význam opylování, práce včelaře, zahradníka, sadaře, péče o truhlíky na školní zahradě, rozdíly v ovoci a zelenině – jejich druhy, zpracování

Charakteristika a záměry bloku

V tomto bloku využijeme svátku maminek, dnu rodiny a samozřejmě kvetoucí a voňavé přírody, a to dalším prohlubováním citových vztahů k jednotlivým členům rodiny a jejich vzájemných vazeb. Vyrobíme dárečky a přáníčka, natrénujeme vystoupení na besídku pro rodiče. Pomocí říkanek a písniček procvičíme a zdokonalíme výslovnost a kultivovaný projev. Povedeme děti k umění vystoupit na veřejnosti beze studu a se sebedůvěrou. Postupně zjistíme, jak jsme přišli na svět, co vše potřebuje miminko a jak se vyvíjí v čase od narození až ke smrti. Rozlišíme mužskou a ženskou polaritu, jejich činnosti a zájmy, a tím se přiblížíme k tématu povolání a řemesel. Společně si utvoříme představu, čím by kdo chtěl být, až vyroste. Také budeme pozorovat život na louce, školní zahradě, zjistíme a objevíme, co vše se děje v trávě, pod zemí, ale také ve vzduchu. Osvojíme si poznatky o hmyzu lezoucím i létajícím. Využijeme krás a zázraků přírody, pomocí barev, vůní, chutí rozvineme v dětech smyslové vnímání a cit pro estetiku a krásu. Dětskou fantazii, paměť, myšlení a řeč necháme vyjádřit ve výtvarných, hudebních i hudebně-pohybových činnostech. Společně si vytvoříme nejružnější barevné květiny, motýlky, šnečky, žížalky a jiné zvířecí kamarády nebo z hlíny, písku, vody, trávy, mechu, klacíků i kamínků vytvoříme různé úkryty a domečky nejen pro hmyz, který budeme zkoumat a pozorovat pomocí lupy a zvětšovacích kelímků. Pro pozorování a poznávání využijeme hmyzí domeček nebo motýlí farmu na školní zahradě. Veškeré aktivity přeneseme ven na čerstvý vzduch, pokud nám to počasí dovolí.

Dílčí vzdělávací cíle

- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, sebevyjádření)
- Vytváření základů pro práci s informacemi
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Rozvoj společenského i estetického vkusu
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem)
- Zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku, sledovat děj, zopakovat jej ve správných větech)
- Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- Utvořit jednoduchý rým
- Učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat návrhy a nápady
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových i dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit své pokroky
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhými, navazovat a udržovat dětská přátelství
- Vnímát, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu, mladšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, malovat, používat bary, modelovat, konstruovat, tvořit a vyrábět z různých materiálů a přírodnin aj.)
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Červen

Kamínek Planety Země; kamínek Rodiny; Mořský kamínek; Vodní kamínek; Kolo roku

- všechny děti světa, poznávání cizích zemí, národů a jejich zvyků a kultur, dětské hry dříve a dnes, oslava MDD, zábava a soutěže s odměnou
- charakteristika letního období, letní slunovrat- první letní den, opakování ročních období, hry v trávě, na písku, na hřišti i v lese, malujeme, tvoříme, výlet do ZOO, poznávání zvířat exotických, jejich mláďat, způsob života
- loučení s předškoláky, těšení se a příprava na prázdniny, cestování a jiné činnosti v létě, letní sporty a aktivity, bezpečnost, práce a pomoc IZS, rozdílnost mezi městem a obcí – jejich možnostmi k prázdninovým zážitkům

Charakteristika a záměry bloku

V tomto bloku, kdy se blíží konec školního roku a začátek prázdnin připravíme dětem mnoho radosti a zábavy. Sportovními hrami a soutěžemi oslavíme svátek dětí i první letní den. Povíme si o planetě Zemi, na které žijeme nejen my, ale i jiné děti, lidé, zvířata. Seznámíme se tak s existencí jiných kultur a národností, jejich zvyků a způsobu života. Letní období nám umožní veškerou činnost přenášet do přírody, a tak budeme mít větší prostor a možnosti pro rozvoj fyzické zdatnosti. Budeme cvičit vytrvalost a smysl pro spravedlnost při letních sportovních hrách a aktivitách. Pojedeme společně na výlet a také se rozloučíme s kamarády-předškoláky. Připravíme pro ně slavnostní den, plný překvapení a nakonec proběhne i pasování na školáky. Společnými prožitky posílíme zvědavost, zájem a radost z objevování a těšení se. Než opustíme školu, zhodnotíme uplynulý rok, ale také si připomeneme možná rizika a nástrahy, které nás během prázdnin mohou potkat. Seznámíme se s integrovaným záchranným systémem, jeho významem a činností, naučíme se jak v případě potřeby postupovat a případně složky využít.

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody i pohody prostředí
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- Rozvoj schopnosti sebeovládání
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Poznávání jiných kultur
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy

- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se v nerovném terénu, ve vodě, písku apod.)
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat a jakým způsobem apod.)
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- Poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu i rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, před, pod, nad, u, vedle, mezi, apod.) elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné a slabé stránky)
- Zorganizovat hru
- Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- Odmítnout komunikaci, která mu je nepříjemná
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva i druhým a respektovat je
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově

- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, penězi aj.
- Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se bezpečně a přiměřeně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře, jiné skupině apod.)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

4. EVALUACE

4.1. Předmět evaluace

Výchovně vzdělávací proces, naplňování cílů a filozofie	1x ročně	ředitelka školy
Podmínky vzdělávacího procesu	2x ročně	ředitelka, učitelka
Vývoj, pokroky a výsledky dětí	průběžně celý rok,	diagnostika ředitelka, učitelka
Autoevaluace	1x ročně	učitelka

4.2. Metody

pozorování, ankety, součinnost s rodiči, fotodokumentace, vlastní hodnocení práce, rozhovory, rozborů herních aktivit dětských prací a procesu učení, jazykových dovedností, chování a jednání dítěte, jeho postavení ve skupině, porovnávání výsledků s plánovanými cíli, záznamy z kontrol a inspekce

4.3. Prostředky:

- 1) Sledování a vyhodnocení funkčnosti plánů (ŠVP, TVP)
- 2) Průběžné sledované a hodnocení materiálních hygienických, personálních podmínek k zajištění psychohygieny, organizace a provozu školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí i zaměstnanců
- 3) Průběžné sledování a hodnocení kvality práce pedagogických i provozních zaměstnanců
- 4) Průběžná kontrola dokumentace
- 5) Závěrečné hodnocení vzdělávacího procesu v MŠ- pokroky dětí, diagnostiky, návrhy na změny v ŠVP, TVP

Cílem evaluace je zlepšení výchovně vzdělávacího procesu a posunu k lepšímu stavu ve všech oblastech.

Dodatek č. 1

ŘEŠENÍ „NESPAVÝCH DĚTÍ“ V MŠ NEZABYLICE:

Po obědě děti odcházejí do koupelny k pravidelným hygienickým povinnostem a pak společně přecházejí do ložnice v patře MŠ, aby se uložily k odpočinku. Každé dítě má své lůžko s peřinkou a polštářkem a po převlečení do pyžama se uloží do postýlky. Když všechny děti klidně leží, čteme pohádku (což děláme nejraději a nejčastěji).

V rámci předčtenářské gramotnosti často využíváme četby na pokračování a následnými otázkami a rozhovory rozvíjíme např. paměťové schopnosti, zapamatování si dějové linky, slovní zásobu nebo správné vyjadřování. Po poslechu zavládne v ložnici klid a to je chvíle (cca 20-30 min.) pro ty děti, které usínají a mají potřebu spánku. Ostatní děti s nižší spánkovou potřebou se učí respektovat klid a potřeby druhých. Spánek u těchto dětí vyžadován není, nikdo děti ke spánku nenutí. Děti se mazlí s plyšákem, relaxují a poté je jim nabídnuta jiná klidová činnost (podle podmínek a možností MŠ- prohlížení knížek a časopisů, pracovní listy, puzzle, senzomotorické pomůcky), kterými neruší spící děti s větší spánkovou potřebou.

Jsou to ideální podmínky k učení a výchově k toleranci a ohleduplnosti k druhým, schopnosti spolupracovat v náročnějších podmínkách a ovládat své emoce a hlasitost projevu, a tím získávají další důležité dovednosti a znalosti pro vstup do základní školy.

- Toto řešení bylo zapracováno do ŠVP MŠ Nezabylice, Školního a organizačního řádu školy.

V Nezabylicích dne 31. 10. 2019

Bc. Lada Mixová

ředitelka školy

Mateřská škola, Nezabylice, okres Chomutov, příspěvková organizace

Nezabylice 32, 430 01 Chomutov

Email: info@msnezabylice.cz

IČO: 71011072

tel.: 474 667 281, 777 749 677

Dodatek č.2

5.1. „Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka“

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je **Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání**, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Účinnost: 1. 9. 2021

Zpracovala: Bc. Lada Mixová, ředitelka školy

Obsah dodatku ke ŠVP byl projednán na pedagogické radě 28. 8. 2021.